BIBLIOTHECÆ CANTABRIGIENSIS ORDINANDÆ METHODUS QUÆDAM;

QUAM DOMINO PROCANCELLARIO SENATUIQUE ACADEMICO CONSIDERANDAM & PERFICIENDAM OFFICII ET PIETATIS ERGÔ PROPONIT.

CONYERS MIDDLETON, S.T.P.
ACADEMIÆ PROTO-BIBLIOTHECARIUS.

CANTABRIGIÆ:
TYPIS ACADEMICIS.
MDCCXXIII.

CELEBERRIMO DOCTISSIMOQUE

VIRO

ANDREÆ SNAPE, S.T.P.

COLLEGII REGALIS

PRÆFECTO,

ET

HUJUSCE ACADEMIÆ

PROCANCELLARIO.

CONYERS MIDDLETON,

S. P. D.

MITTO Tibi, Vir Dignissime, Tractatulum huncce de optimâ librorum collocandorum ratione; quem Tibi imprimìs, Academicisque deindè omnibus in publicum ideò proponere Statui, nè in torpido hocce Bibliothecæ nostræ statu, torpescere etiam Proto-Bibliothecarium vestrum crederetis; quùmque à legum olim Interpretibus sanci-

 tum

tum fuerit, quòd ſcribere ſit agere, ut legitimum quoddam haberem diligentiæ meæ & induſtriæ teſtimonium: quicquid verò demùm effecerim Tuo prorsùs arbitrio dijudicandum relinquo; judicium enim, non Muneris magìs, quod geris, dignitate, quàm Ingenii & Doctrinæ præcellentiâ verè Tuum eſt; Teque, etſi Magiſtratum jam adire contigerit, Privatum tamen mihi omnium potiſſimùm Conſilii Autorem deligerem, Judicem peterem.

Inter tot verò, & tanta negotia, quæ Te jam totum occupant, Bibliothecam Publicam præcipuæ Tibi curæ fore certò ſcio; cujus accurata quædam & rectè ordinata diſpoſitio ad Academiæ noſtræ famam & ſplendorem maximi planè ponderis & momenti eſt; cujuſque fructus omnes nemo Te vel meliùs noverit vel uberiùs perceperit: Hæc nimirùm, Fontium quorundam ad inſtar, qui lympham ſimul lumenque emittere dicuntur, Fons ille eſt, ex quo & Lucem & Pocula, quæ geſtat manibus, haurit Alma Mater; illâ caliginem atque ignorantiæ tenebras diſpellens; hiſce plenos ſcientiæ hauſtus Juventuti Academicæ propinans: Sive Armamentarium Illa Academiæ dici potiùs mereatur; unde Tela Filiis ſuis, uniuſcujuſque viribus accommodata diſtribuit Alma Mater; quæque non niſi ſummo gaudio in Doctrinæ, Eccleſiæ, & Religionis hoſtes tam feliciter toties à Suis, atque à Te præcipuè haud dudùm torqueri viderit.

Hanc autem Bibliothecam tam illustrem, tamque Principis Munificentissimi beneficio auctam atque instructam pudet planè ab omni Usu literario semotam, atque à Studiis nostris conclusam tam diu jacere; Advenis tantùm spectaculum, nostris desiderium; quamque Tantali ad instar sitientes intuemur, neque summis tamen labris gustare valeamus: Tuum verò est, Vir Doctissime, ad Usus illam destinatos, ad bonas literas, bonosque mores promovendos educere tandem atque accommodare; Tuum est locorum hasce angustias amplificare; Ædificationem inchoatam absolvere; Librosque, tanquàm Coloniam aliquam, in novas sedes deducere, locisque suis collocare: opus quidem perdifficile, atque in impeditis hisce Academiæ temporibus non nisi Tuis viribus & Tuâ constantiâ perficiendum: etenim Te, si rectè noverim, non minaces Potentium vultus, vocesque; non malorum impendentium metus, non instantium terror ab instituto cursu deflectet; ab Academiæ tuendæ atque ornandæ consilio deterrebit.

Ut dicam autem liberè quod sentiam, quocùnque nosmet vertamus, difficultatibus undique premi, periculisque planè obsessi esse videmur. Nonnulli dum Gradus Academicos conferendi facultatem à nobis quidem haud auferre præ se ferant; nobiscum tamen partiri, atque in commune frui sibi vendicant; Gradus, inquam, non tam nomine, quàm re & naturâ suâ verè Academicos; in mediis scilicet Academiis

natos

natos, ipsarumque omninò causâ inventos atque excogitatos; ut quibus in locis Doctrinæ potissimùm studia florerent, in iis Doctrina etiam ipsa cum dignitate aliquâ, & insignibus quibusdam honesta esset. Alii intereà, Doctores creandi jus nobis licèt integrum permittant; de Doctoratu tamen dejicere, de Senatu nostro deturbare, suo nisi arbitratu & consensu haud patiuntur; rerumque adeò Academicarum Cognitionem & Judicium ad Forum prorsùs alienum, atque externum avocant: Quorum conatus ni repellere tandem ac propulsare valuerimus, lethale quoddam vulnus huic nostræ Academiæ infligatur necesse est.

Nil autem Te Duce desperandum est; nil nisi lætum, faustumque nobis augurari fas est: præclara enim Vox illa Tua, Te Academiæ causâ carcerem; Te vincla lubenter subiturum; quantam excitaverit in bonis omnibus fortitudinem, quantam spem, quantum Tui amorem? Quippè Tu ad Rempublicam nostram ex eo jam accedis Collegio, quod Singularia sua Privilegia singulari semper vigilantiâ conservavit, constantiâ defendit; quodque Præfecti sibi eligendi jus, à jactis usque mœnium suorum fundamentis concessum simul & abreptum summâ suâ fortitudine recuperavit, atque è Regiis pœnè manibus extorsit; Virtutisque suæ fructus, Te tandem Præside, jam uberrimos percipit: Tu, inquam, iis moribus, eâ disciplinâ institutus, quæ exoleta revocare, quæ vel amissa recuperare noverit; quidni

quidni nostra facilè jura omnia tueare; jura scilicet, à primis rerum nostrarum initiis concessa; perpetuo usu confirmata; legibus Angliæ munita?

In nebulosâ itaque hacce Cœli nostri facie, Academiæ tamen seriò gratulandum est, talem ei obtigisse Gubernatorem, qui tempestates omnes noverit seu peritè declinare, seu prudenter moderari, seu fortiter resistere: neque Tibi ipsi, Vir Reverende, gratulari etiam minùs liceat, Magistratum Tuum in ea incidisse tempora, quæ tantos tibi gloriæ atque laudis, quantos nobis ex Tuâ vigilantiâ felicitatis fructus allatura sint; quæ scilicet Te totum, qualis sis, patefacient; virtutes tuas omnes exproment, atque in lucem proferent; ut admirentur nobiscum omnes necesse sit summam illam Tuam in rebus nostris defendendis Fortitudinem, in administrandis Prudentiam, in emendandis Virtutem.

Si quid verò adversi nobis evenerit; si nonnullorum tandem invidiæ, temporibusque cedere cogamur; una restat adhuc damna nobis resarciendi, & vulnera sanandi via: dum Alii scilicet in nos & studia nostra inquirere, dum mores nostros ad examen revocare, atque in judicium sistere minentur; Nos ipsi potiùs in nosmet sedulò inquiramus; Nobismet ipsis Censores, nobismet Judices simus; Statutis nostris religiosè insistendo pios, probos, severos; Studiis diligenter incumbendo doctos, eruditos, claros nosmet efficiamus:

efficiamus: Alii honoris Titulos, Doctoratumque ipsum artibus haudquaquàm Academicis foràs sibi quærant; Nos non nisi Liberali Doctrinæ, Probatæ Industriæ, Spectatæ Fidei honores nostros deferamus: Alii Ecclesiæ Beneficia, Dignitatesque occupent; Nos mereamur: Alii virtutis præmia, nos virtutem tamen teneamus: hisce armis, atque hac innocentiâ nostrâ muniti inimicorum facilè impetus repellemus, vires frangemus; Maledicis silentium, Malevolis pudorem offundemus.

Hæ Tibi, Vir Amplissime, gubernandi erunt artes; hæc Tui Magistatûs laus & gloria; hanc Majorum disciplinam, hos antiquos mores Autoritate Tuâ restituere; Exemplo confirmare; Decretis stabilire. Vale.

BIBLIO-

BIBLIOTHECÆ CANTABRIGIENSIS ORDINANDÆ METHODUS.

POSTQUAM Senatui Academico *novum Proto-Bibliothecarii munus* eodem decreto instituere simul & ad me deferre visum est; nè collati temerè beneficii infamiam *Gravissimo Ordini* inurerem, statui illicò omni studio, operâ, viribusque meis eniti, ut tam honorifico vitæ meæ, studiorumque testimonio aliquatenùs responderem, & tanto hoc, tamque insperato prorsùs honore memet haud indignum præstarem; utque omnibus prætereà ostenderem, munus ipsum non *mei solius*, sed *Bibliothecæ* omninò causâ, non (quod susurrari audiebam) pro *gratiâ*, quâ in Academiâ florui, sed pro *rei ipsius necessitate* esse institutum: quùm igitùr ex *præsenti Bibliothecæ Publicæ statu* otii mihi aliquid temporisque dari viderem, id statim arripui, atque ad ea penitùs studia contuli, quæ *Bibliothecarii*

thecarii propria exiſtimantur, quæque in *ipſius Bibliothecæ* fructum redundare aliquando poterint. *Surgentia* vero jam *Theatri mœnia* quùm libros verſandi, utendique ſpem haud longinquam præbere videantur; nè in me negligentiæ aliquid aut moræ crimen reſideret; quicquid mihi *de re Bibliothecariâ* cogitanti unquam vel legenti occurrerat, ſcriptis mandandum, cumque amicis communicandum duxi, ut aliquid indè in publica Academiæ commoda decerpi forſitan poſſit; utque rebus iis omnibus, quæ ad *Bibliothecæ inſtructionem*, *ornatumque* pertineant, maturè perpenſis atque accuratè conſtitutis, Bibliothecarii ſeſe alacres præſcripta ad munia accingerent, neque loca *libris excipiendis* paratiora, quàm *eis occupandis* libri reperirentur: etenim dum tanto apparatu, tantiſque ſumptibus honeſta libris domicilia, dignæque ſedes exſtruantur, turpe planè eſſet ſi hiſce Academiæ ſtudiis *Bibliothecarii* minùs reſponderent, avidiſque bonorum omnium votis motæ aliquid *à ſe* interjici paterentur.

In hiſce verò, quæ de *Bibliothecæ ordinandæ ratione* diſputaturus ſim, etſi nihil novi aut eximii eſſe ſatis ſcio, ſpero tamen admoneri indè atque excitari poſſe eruditos, ut Studiorum & cogitationum partem aliquam hùc conferant, & ſi quid in hoc genere conſilii habeant, id candidè & liberè impertiant: cùm enim *ex egregiâ Regis liberalitate* tanta Bibliothecæ noſtræ facta ſit acceſſio, ut alias ubique omnes (quarum Indices ſcilicet impreſſos viderim) cum librorum *numero*, tùm *præſtantiâ*, *delectuque* facilè ſuperet, illam certè omnibus numeris abſolutam, omnibus modis ornatam, illuſtremque efficere debemus, ut huic tandem Academiæ non minùs apud exteros gloriæ, quàm domi fructus afferre valeat.

Quæ verò dicenda ſint ut faciliùs clariúſque intelligantur, *Schema quoddam* adjunxi, interiorem Bibliothecæ formam (qualis abſolutâ tandem ædificatione futura ſit)

etſi

etsi minùs forsàn exactè, ad rem tamen nostram satis aptè referens.

Comparata itaque quùm nobis sit tanta librorum omnium supellex; quod jam proximum est, eos *collocandi*, *disponendique* methodus aliqua excogitanda est, quâ in *justam*, *pulchramque Bibliothecam* exstrui ac ædificari possint: librorum enim quantuscunque numerus *sine ordine* congestus haud magis *Bibliotheca*, quam *lapidum illa* ad nos advectorum *moles Theatri* nomen mereatur, donec *arte quâdam* & *certo ordine* dispositi perfectam tandem structuram efficiant: *artem* verò *illam Aristoteles* invenisse, *Regesque Ægyptios* primus docuisse fertur *; Quo scilicet magistro *immensam illam Bibliothecam* & in toto terrarum Orbe celeberrimam instruxerunt: ab illo utique Authore *Bibliothecarii Ordinis inventio* requiri quasi de jure poterat, cujus unius Scripta (ut Hieronymus de Origene postea tradidit) *Bibliothecam vel implere* valuerint: libros etenim *idoneè collocare* majoris esse prudentiæ videtur, quam *congerere*; hoc enim solius *pecuniæ*, illud non nisi *ingenii* vi perficitur; hoc *divitem* tantùm, illud *doctum* postulat; Quodque *Plinius* † de orationis structurâ dixit, ad librorum etiam structuram æquè pertinet: *invenire præclarè interdùm etiam barbari solent, disponere aptè nisi eruditis negatum est:* neque minus propterea *Aristoteli* debere videantur *Bibliotheca*, quam *Alexander ille magnus*; quem dicere solitum accepimus, *Se à Philippo Patre Corpus tantùm habuisse, ab Aristotele animum* ——. Non opus est singula percurrere, quæ de *Bibliothecæ instruendæ ratione* à Viris doctis commemorata unquàm ac tradita fuerint; sufficit enim dicere, librorum *juxta facultates*, ut aiunt, *dispositionem*, seu *Ordinem* quem *Classicum* vocamus, ex omnibus mihi unicè placere. Etenim *Ordo* cùm nihil aliud sit, quàm rei uniuscujusque *in suo*

* Strabo l. 13. † l. 3. 13.

loco collocatio, quid aptius aut perfectius excogitari poteſt, quàm hujuſmodi librorum diſtributio, quâ ſcilicet in *Claſſibus propriis*, haud ſecus ac *in familiis*, is ſingulis aſſignetur locus, qui *ætati*, *dignati*, & *muneris rationi* maximè convenit? & quùm in animis hominum erudiendis librorum omnis uſus verſetur; iſte certè *ordo* præponendus omnibus eſt, qui huic potiſſimùm fini accommodetur; qui ſcilicet eruditionis aliquid in ſe non *contineat* modò, ſed *doceat*; quemqne *vel intuendo* doctiores evadere valeamus: ex hâc enim librorum collocatione Diſciplinarum omnium *mutuam* inter ſe *connexionem*; ex hac *ſcientiarum ortus*, *incrementa*, *varios caſus*, *interitus*, *inſtaurationes*; ex hac, inquam, *hiſtoriam quandam literariam* à primis retrò ſeculis, ad noſtra uſque tempora deductam *ſolâ* ferè *Ordinis contemplatione* colligere & perdiſcere liceat: quodque Cicero * de *Ordine* generatim poſuit, de hoc præcipuè *Bibliothecario Ordine* veriſſimum eſt; *memoriæ ſcilicet eum quam maximè lumen afferre*; atque *ad libros* itidèm transferre liceat, quod de *ſententiis*, *verbiſque Oratoriis* idem ille *ſummus Magiſter* docuit: *illis* † ſcilicet *nec fructum nec ſplendorem ineſſe niſi diligentèr collocatis:* hinc prætereà Authorum in quâvis diſciplinâ Principum *facilis notitia*, *faciliſque* ad eos *aditus* patet, quibus ſemel comparatis, dimidium certe viæ, laboriſque in omni ſtudiorum genere confici videtur, τὸ δὲ μανθάνειν ῥαδίως ἡδὺ φύσει πᾶσιν ἐστιν ‡. hæc itaque tot, tantaque nullo ſanè labore, atque uno quaſi temporis momento ediſcere jucundiſſimum ſit oportet. De hujus autem *Ordinis ratione* atque inſtituendi methodo pluribus deinceps agam, ejuſque *imaginem quandam*, *ſeu tabellam* ut potero adumbrare conabor.

NOLLEM tamen tam *ſuperſtitioſam* inſtitui librorum in *proprias Claſſes* diſtributionem, quin illorum *formæ*

* de Orat. l. 2. † Orator. ‡ Ariſtot.

ſimul

ſimul & *magnitudinis* ratio aliqua ſit habenda: in *librariæ* enim ſupellectilis, haud ſecùs ac *domeſticæ* diſpoſitione, etſi *uſus* præcipuè ſpectari, nonnihil tamen *elegantiæ* etiam tribui debet: librorum autem *maximè inæqualium* conjunctio, tanquam *Gigantis* cum *Pumilione* commiſſio, deformis planè videtur, & aſpectu ridicula. quùm verò *Bibliothecæ noſtræ foruli* per *ſex* quaſi *tabulata*, variis voluminum formis accommodata, *duabus* hinc indè *alis* in altum ſint exſtructi; hujuſmodi omnis offenſio vitari facilè poterit, ſi ejuſdem facultatis, diverſæ tamen magnitudinis libri per *varios hoſce forulos* pro inæqualitatis ratione diſtribuantur.

Forulorum autem (quoniam mentio jam inciderit) *diviſionem* immutari paululùm vellem: etenim cum *unica* jam illorum *ala* (adjunctis eis, qui ſub feneſtris poſiti ſunt) *diſtinctum quoddam Corpus*, ſeu *Armarium* conficiat, quod *Claſſem* impropriè nominamus, & majuſculâ aliquâ Alphabeti literâ diſtinguimus; dum ejuſdem areæ *pars altera*, ſeu forulorum *ala oppoſita* ad *aliam* omninò *Claſſem* pertineat (ut a. b. c. d.) vitandæ jam confuſionis gratiâ, quam iſta ſæpè peperit diſtributio, vellem ſanè, ut *tota illa area*, quæ (ad formam literæ H dimidiatæ) *forulis* ſub feneſtrâ poſitis, *duabuſque hinc indè alis* conſtet, *unicam* tantùm *Claſſem* conficiat, *unicâ* Alphabeti *literâ* diſtinguendam; utque idem forulorum numerus & forma ex adversâ Conclavis parte literâ Alphabeti proximâ deſignentur (ut A. B. C. D.) quoſque ejuſdem argumenti libros A continere nequeat, B. excipiat. Quoniam denique librorum novorum acceſſione creſcat indies, augeaturque Bibliotheca neceſſe ſit; ut nulla inde Ordinis perturbatio conſequatur, locum aliquem libris iſtis adventitiis, ſive emptis, ſive dono acceptis dicatum velim, ubi reponi aliquandiù, & ſingulis demùm annis, ſeu ſex menſibus in Catalogum adſcribi, & in Claſſes ſuas diſtribui poſſint: quibuſque tandem recipiendis *ſpatii aliquid* in ſingulis librorum forulis *vacuum* relinqui conveniat.

Hæc

Hæc vero ut rectè omnia instituamus, *commisceantur* omninò oportet *Utriusque Bibliothecæ* (*Regiæ* scilicet & *veteris*) libri: harum enim *perpetua disjunctio* magnam certè confusionem & multa incommoda pareret; librique indè minùs cùm *ad usum promptè*, tùm ad *aspectum venustè* disponerentur, in quibus omnis Bibliothecarum laus, utilitasque consistere videntur; atque *ejusdem* non solùm *facultatis*, *ejusdemque Authoris* libri, sed *ejusdem* etiam libri *partes* ex variis, dissitisque hinc indè locis quærendi sæpe colligendique essent: ipsiusque adeo Bibliothecæ splendor, dignitasque diminuerentur, quæ *distractis, disjunctisque* copiis minùs sanè illustris, minusque veneranda appareret; collectis autem in unum viribus eruditos omnes admiratione quâdam commoveret, dnm incredibiles ejus in omni genere literarum opes *explicitis ordinibus* & *continuâ serie* exhibitas intuerentur. Siqui vero existiment libros omnes *à Serenissimo Rege* donatos ob celebriorem rei memoriam (quam sanè & *omni laude dignam* judico & *sempiternam fore* spero) *sejungi* semper à reliquis, *separatimque custodiri* oportete; recordentur velim, huic aliunde satis esse provisum, ex *annuâ* scilicet *solennique Benefactorum nostrorum commemoratione*, quâ cautum est ab Academiâ, ut grata tam insignis beneficii celebratio omni posteritati commendetur, ipso semper voluminum *numero* & *pretio* simul commemoratis: sin majorem adhuc diligentiam curamque postulare res tanta videatur, singula præterea volumina *gentilitiis Armorum Regiorum insignibus* ornari atque à cæteris distingui possint: ineptum autem ridendumque planè esset, si libros hosce ad literarum studia promovenda liberè & absque ullâ conditione datos, iniquis ipsimet conditionibus, regulisque usui, cui dicati erant, minimè accommodis subjiceremus.

Videmus autem in Schemate adjuncto *loca quædam quadrata*, (1. 2. 3.) quæ *quatuor illa Bibliothecæ conclavia*

clavia connectunt inter se, communiaque & pervia reddunt: hæc, si quæratur, quibus usibus destinari, qualique supellectile instrui velim; vix habeo quod respondeam; illorum nempè forma & sitûs ratio efficiunt, ut neque in eadem Armaria, ac reliqua Bibliotheca, dividi omninò, neque Disciplinæ alicujus libris præcipuè conservandis disponi commodè possint: rem verò attentiùs consideranti aptissima tandem visa sunt rebus eis omnibus excipiendis, quæ *elegantia* magis sint quàm *necessaria*, quæque ad *speciem* potiùs, quàm *utilitatem* Bibliothecæ pertineant: *Tabulas* velim *pictas*, *Signa*, *Statuas Græcorum Veterum* & *Romanorum*; *Benefactorum* etiàm *Doctorumque* omnium, qui Academiam famâ, scriptisque suis illustraverint, quotquot comparari poterint *imagines*.

Stabunt *olim hoc in loco Illustres illi Viri, quorum præsidio Musæ jàm nostræ efflorescunt, quorumque munificentiâ mœnia nostra surgunt: stabit hic*, inquam, *Marmoreus, Comes Ille noster Anglesensis, (mihi sanè omnibus officiis prosequendus, laudibus celebrandus) cujus nomen huic nostræ Cantabrigiæ splendori semper decorique erit; quam summâ jam benevolentiâ fovet, beneficiis auget, moribus ornat: cui si propter merita in* Almam Matrem (*quæ maxima tamen extant*) *honos iste minùs deberetur; at ingenium acre, at doctrina, quâ præditus est, eximia in hoc certè Musarum sacrario præcipuum ei locum vendicaret.*

Hoc autem genus etsi *speciosum* magis, ut dictum est, quam *utile* censeri soleat, ad *eruditionem* tamen haud parùm valere, *Historiæque* potissimùm inservire videtur; dum quæ in libris passim memorantur, quæque ex omni antiquitate præclarè gesta legimus, memoriæ facilè suggerat, oculisque quasi subjiciat: atque *hac* propterea *supellectile* omnes omnium gentium eruditi *Biblioihecas suas* ornare atque instruere consueverint; æquum scilicet existimantes & rationi quàm maximè congruens, quibus in locis *immortales* doctorum *animæ* perpetuò loquantur, in iis etiam *Corporum simulacra* quædam fingi atque asservari

debere:

debere: Ἐγὼ δὲ, ὦ Νικόκλεις, ἡγοῦμαι μὲν εἶναι καλὰ μνημεῖα καὶ τὰς τῶν σωμάτων εἰκόνας. Isocrat. Ciceronem autem horum omnium *summopere studiosum* fuisse plurimæ ejus epistolæ demonstrant. Scribens enim ad Atticum Athenis commorantem. [a] *Hermæ tui Pentelici inquit, jàm nunc me admodùm delectant, quare velim & eos & signa quàm plurima, quàm primumque mittas, maximè quæ tibi gymmasii, Xystique videbuntur esse, nam in eo genere sic studio efferimur, ut abs te adjuvandi, ab aliis propè reprehendendi simus.* Et rursùs, [b] *Signa Megarica, & Hermas vehementer expecto, quicquid ejusdem generis habebis dignum Academiâ quod tibi videbitur, ne dubitaris mittere, & arcæ nostræ confidito. Arcam* vero *illam exhausisse* tandem, atque ex avidâ horum coemptione *in ære* planè *alieno* [c] fuisse videtur. Sed vix unquam apud optimos *Romæ veteris* scriptores *Bibliothecæ alicujus illustris* mentio incidat, quin & *Statuas* & *imagines* ibi dicatas commemorari simul inveniamus: ut *Suetonius de Tiberio:* [d] *Scripta eorum,* inquit, *& imagines publicis Bibliothecis dedicavit.* Et *Plinius de Silii Italici villâ:* [e] *multum ubique librorum, multum statuarum, multum Imaginum.* Hæc igitur Bibliothecarum omnium tam *propria,* atque his præcipuè locis *tàm apta* esse ornamenta videntur, ut sine Academiæ dedecore quodam & reprehensione desiderari planè nequeant. Hìc insuper, si videbitur, *antiqua Numismata, Sigilla, annuli* & quicquid vel *naturæ* vel *artis rarum* habeatur, in loculamentis, nidulisque aptè dispositis condi omnia & reponi possint. Hæc denique loca *sellis, mensis,* rebusque aliis omnibus instructa vellem, quæ doctorum hominum *congressus* ibi & *colloquia* quam maximè provocent, qui virorum ex omni gente ac ætate principum *corona quâdam* cincti, *locique reverentiâ* permoti nihil *abjectum* aut *humile* cogitare audebunt, sed *æmulatione* potiùs accensi Veterum Illorum gloriam scriptis factisque

a L. 1. Ep. 8. b Ibid. Ep. 9. c Ad Fam l. 7. 27. d c. 70. e L. 3. Ep. 13.

exæquare

exæquare conabuntur: *locorum enim admonitu*, inquit Cicero, * *acriùs & attentiùs de claris viris cogitare ſolemus.* Rogandi igitur, atque omnibus modis exorandi ſunt viri ubique eruditi, qui literarum Studiis, atque huic præcipuè Academiæ faveant, ut hujuſcemodi aliquid ex Muſæis ſuis ad Bibliothecæ Publicæ ornatum & ſplendorem conferant; cujus beneficii memoriam quibus, par eſt, gratiis celebrandam atque omni poſteritati tradendam curabimus.

Conclave autem illud, quod à cæteris ſejungi, atque ultra reliqua ædificii latera *Caii versùs* in longum excurrere videmus, *librorum MSS Bibliotheca ſit*, focoque iis ab humore noxio conſervandis apto inſtructum: quod cùm quinquaginta circiter pedes longum & viginti ſeptem latum ſit, huic uſui accommodum ſatis videtur: in hoc etiam (Bibliothecæ utpote veſtibulo proximum) Bibliothecarii quotidiano munere fungentes, ſeſe recipere, advenas expectare, omnibuſque Bibliothecæ occaſionibus præſtò eſſe poſſint: Sin autem MSS Codicum receptui ob lucis inopiam, aliamve quamlibet cauſam minùs tandem aptum reperiatur, ii tùm in iiſdem armariis, ac libri impreſſi, reponi commodè poſſint, *valvulis* autem *clavibuſque* (*ut apud Trinitonienſes*) à vulgari uſu ſecluſi & in tuto collocati.

Libris verò pulchro tandem Ordine diſpoſitis, ſequitur jam *Catalogi conficiendi* cura, res ſanè magni momenti, multique ſudoris; non temerè enim eum atque oſcitantèr inſtitui, (quotidianorum Catalogorum ad inſtar, ubi multa omiſſa, & confuſa omnia videamus) ſed diligenter & accuratè deſcribi velim; ut *Bibliothecâ illâ*, cujus notitiam ſit exhibiturus, dignus planè reperiatur: in *Catalogo* autem *rectè inſtituto* uniuſcujuſque libri *hiſtoriclam quandam* requirimus, quæ ſingula ad eum dignoſcendum atque à cæteris omnibus diſtinguendum neceſſaria quàm breviter, quàmque dilucidè exponat; undè præter

* De fin. l. 5.

Authoris, Editoris, Interpretis nomina, uno ſimul intuitu pateat, de *quo argumento* & *quâ linguâ* fuerit ſcriptus, *quo loco, anno, quaque voluminis formâ* impreſſus: addito præterea (ut nonnullis placet) *quo Typographo, quo Characteris genere, quotâque editione prodierit. Catalogi conſtruendi* methodum quod attinet, *Ordo librorum Claſſicus, Authorumque Alphabeticus* mihi longè commodiſſimi videntur; ad *perfecti* verò *Catalogi* conſtructionem *ambobus* certè *conjunctis* opus eſt: illo ſcilicet, ut uſibus, quos ſupra attigi, inſerviat; hoc, ut libri, quem quærimus, Claſſem, locumque demonſtret; in quo uſus ejus præcipuè conſiſtere videtur: illo, inquam, ut illuſtris, perfectæque Bibliothecæ eleganti Ordine diſpoſitæ ideam pulchram exhibeat; hoc, ut *Indicis* illi officium præſtet. Hujuſmodi igitur *duplicem Catalogum* non deſcribi modò, ſed in publica literarum commoda *Typis etiam mandari* vellem, ut locupletiſſimæ Bibliothecæ fructus cum viris omnium gentium eruditis candidè & ingenuè communicemus: inſignium enim Catalogorum editiones maximum Orbi literato emolumentum, maximum literarum ſtudiis incitandis, promovendis, perficiendis adjumentum afferunt; omniſque ex hiſce ſanè fontibus haurienda eſt *rei librariæ notitia*; quam, à noſtris nimis etſi neglectam, haud in infimo tamen eruditionis gradu ponendam arbitror: *ſcire enim* (ut doctus quidam * monuit) *ubi aliquid poſſis invenire, magna pars eruditionis eſt.*

Catalogorum autèm idem planè munus eſt in *Republicâ literariâ*, quod in *Romanâ* fuit olim *Nomenclatorum*; indicant enim *Doctrinæ Candidatis* nomina illotum, quos *prenſare*, quos *colere*, quorumque *ope uti* oporteat, ut honores, quos ambiunt, conſequi poſſint: quàmque propterea jucundæ, quàm doctis omnibus deſideratiſſimæ illorum prodeant impreſſiones, eruditorum ubique ſcripta, epiſtolæque abundè teſtantur. *Neſcio* (inquit † *Conringius*)

* Schultetus delic. Evang.
† De Bibliothecâ Auguſ. p. 5.

qua

quâ arcanâ voluptate vel ſoli tituli librorum mulceant ingenuos quoſque φιλομαθεῖς *animos.* Et *Joſ. Scaliger* ad *Gruterum* [a]: *Indicem Bibliothecæ veſtræ ſedulò legi; locupletior eſt, & meliorum librorum quam Vaticana; itaque voluptati fuit legiſſe.* Horum igitur plures ſanè impreſſos videremus, ni ſumptus, laborque in iis edendis pæne infinitus obſtarent: etenìm hoc ſiquis vulgare quiddam, effectu facile, nec multæ induſtriæ opus exiſtimaverit; hoſpes planè *in re librariâ* ſit oportet, nec in hujus generis Authoribus verſatus; qui uno omnes ore, ſummam rei difficultatem prædicant. *Mich. Mattaire*, Vir ſane doctiſſimus, auctorque graviſſimus: *Quiſquis*, inquit, [b] *hujuſmodi operis ſatagerit, ei non tantùm multum tædii & laboris devorandum, pertinax adhibenda induſtria, ſed minimè vulgaris conferenda ad hoc propoſitum in evolvendis libris, iiſque* (*quotquot hùc ſpectant*) *omnibus examinandis exercitatio. Fruſtra id aggrediuntur, qui titulo tenùs duntaxat ſapiunt* &c. Author Syſtematis Bibliothecæ Jeſuiticæ Pariſienſis, *Catalogum*, inquit, *tam numeroſum typis edere, infiniti eſt laboris, immodicæque impenſæ*: hiſque ſe à Catalogi editione deterritum fuiſſe innuit. *Conringius* itidem [c] *Indicis Bibliothecæ Auguſtæ deponendam omninò expectationem monet, tanquàm rem effectu non difficillimam duntaxat ſed impoſſibilem. Tho. Hyde Bibliothecæ Bodleianæ Præfectus in Catalogi iſtius editione ſe novennium integrum non ſine ſummâ induſtriâ* contriviſſe profitetur; qui tamen *Alphabeticè* tantùm conſtructus eſt, dimidiamque librorum noſtrorum partem haud multùm exuperat: poſt *novennales* autem hoſce labores negligentiæ tandem reprehenſionem *Vir doctus* effugere nequiit, quaſi opus quoddam imperfectum & minùs utile ediderat, propter omiſſum ſcilicet, quem diximus, *Claſſicum* librorum Catalogum. *Bailletus* enim (eruditus & ille quidèm *Bibliothecarius*) *illa ipſa*, inquit, [d] *quæ Thomæ Hyde arriſit methodus, ut ad ſtudiorum*

a De Biblioth. Heidelberg. b Præf. Annal. Typogr. Vol. 2.
c Ibid. p. 43. d Præf. Biblioth. Lamonianæ.

utilitatem minùs necessaria, ita nec sola debuit adesse, sed posterior, cui priorem argumentorum sive rerum Ordinem, utpotè longè utiliorem præmitti oportere nemo non intelligit: hæc oportuit facere & illa non omittere,

In libris porrò *evolvendis*, ac in *proprias Classes* distribuendis, ii omnes notari & colligi à Bibliothecariis debent quorum *bina* vel *plura* occurrant *ejusdem editionis Exemplaria*; quibus scilicet venditis demùm aut commutatis, alii facilè omnes, quos in disciplinâ aliquâ maximè desideremus, pecuniâ indè confectâ comparari, Bibliothecæ defectus suppleri, Catalogusque adeò auctior & perfectior fieri possit. In hoc verò toto opere perficiendo me nullam unquam laboris partem, quam mei ferre humeri valeant, declinaturum polliceor: quod de *Bibliothecario* itidem *altero, viro quidem industrio* confirmare ausim: mihi tamen deplorata planè tota res esset, utpote *utriusque longè vires* exuperans; nisi in *eâ* essemus *Academiâ*, in quâ prompta nobis parataque sint tanta doctorum hominum auxilia; quos ad oneris hujusce societatem & partitionem quandam advocatos strenuè nos consilio, studio, operà adjuturos esse confido.

Consuetudinem illam quod attinet, libros impressos è *Bibliothecâ Publicâ* promendi, atque ad cubicula sua asportandi, à quibusdam reprehensam quidem, integram tamen Academicis conservari vellem; utpotè Bibliothecarum institutioni imprimìs consentaneam, studiorumque rationi longè commodissimam; quæ à publicis semper locis abhorrent, atque otium & secessum omninò requirunt: librique hoc modo non nisi *fænori dati* magnas sæpe Bibliothecæ præstant *usuras*, novorumque librorum fructum ei quendam & incrementum haud rarò pariunt: ex hac verò librorum promendorum facultate nonnullos omninò eximi oportet, qui privati nequaquàm usus esse, sed communes omnibus in Bibliothecâ perpetuò servari debent: ut *Dictionaria, Indices, Repertoria, Bibliothecæ Authorum seu Facultatum, Thesauri Antiquitatum,*

Rymeri

Rymeri Fœdera, Biblia etiam Polyglotta, &c. totumque illud genus, quod prout ſtudiorum ratio poſtulet, conſulere potiùs quàm perlegere opus ſit: libros denique à Studioſis ita deſumptos *legibus* ad hanc rem conſtitutis prorsùs ſubjici, atque ad *certum, definitumque tempus* reſtitui neceſſe eſt, ut videre tandèm poterint *Bibliothecarii*, nequid indè damni capiat Bibliotheca. *Manuſcriptorum autem Codicum* alia planè ratio eſt, omneſque, quos noverim, Bibliothecarum Inſtitutores quàm diligentiſſimè eos cuſtodiri & vix ultra ipſos *Bibliothecæ limites* evagari debere cenſuerunt; judicantes ſcilicet, idque quidèm ſapienter, *pretioſiſſima hæcce Bibliothecarum ſuarum ornamenta*, quàm rariſſimè deſiderari atque abeſſe oportere; quorumque damnum reſarciri nullo modo & compenſari poſſit, quàm pauciſſimis jacturæ caſibus committi debere: hoſce igitur libros etſi graviſſimâ de causâ *è Bibliothecæ mænibus* exire nonnunquàm paterer, nequaquàm tamen abeſſe diutiùs, quàm ipſa utendi cauſa & neceſſitas plane poſtularent: atque hæc *Codicum Manuſcriptorum lex* à Majoribus accepta in hac noſtrâ Academiâ *inviolata* ſemper obtinuit.

Quidam tamen apud nos, *viginti ferè Codices MSS è Bibliothecâ publicâ domum* ſibi tranſtulit; quorum aliquos *undecim*, alios *octo*, omnes autem *quinque ad minimum annos* ſibi quaſi proprios ſervavit; atque inter alios celeberrimum illud *Evangeliorum Exemplar*, quod à *doctiſſimo Beza* dono olìm acceperat Academia; maximum plane *Bibliothecæ noſtræ lumen*, clariſſimumque *ſummæ vetuſtatis monumentum*; quodque Advenæ, Curioſique omnes unicè fermè omnium videre & verſare cupiunt: ejus tamen *ſeptem jam circitèr annos* non modò non *utendi*, ſed *nè conſpiciendi* quidem, niſi impetratâ priùs à *Viro bono* veniâ, copiam habuit Academia: etenìm cogitat *Vir modeſtus* aliis demùm omnibus perſuadere, quod ſibi jam diù habet perſuaſiſſimum, ſe *unum* eſſe in hac Academiâ, qui *Manuſcriptos libros* evolvere dignus haberi mereatur.

Huncce

Huncce verò *Bezæ Codicem*, poſtquàm repetitis nuntiis revocare fruſtrà laboraſſem, ad Bibliothecam tandem paucis ante diebus, unà cum reliquis illis ſuprà memoratis, remittere dignatus eſt. Ex *Bibliothecâ autem Elienſi* (quam *dono verè Regio* jàm poſſidet Academia) libros itidem haud paucos, cùm *Manuſcriptos*, tùm *perantiquarum* quoſdam *Editionum* & melioris notæ impreſſos mutuò illum olìm accepiſſe comperio; de quibus poſt tot annos reſtituendis *monitus* jam tandem cogitet velim, ne *per Judicem* illos me repetere cogat; etenìm ſi hujuſmodi libros *ſine veniâ*, aut *cautione legitimâ* tam diù apud ſe detinere ſibi *haud inhoneſtum* putet, at mihi certè eſſet, ſi paterer.

Non mei jam inſtituti eſt ad minutias illas, nugaſque deſcendere, quibus tam putidè commorari ſæpe ſoleant *Bibliothecariæ rei* ſcriptores; regulas ſcilicet *Bibliothecæ verrendæ* præſcribendas, librorumque à pulvere & ſordibus purgandorum præceptiones: hujuſmodi etenim omnia Uſus, Senſuſque communis expedire ſatis aptè & docere valeant: reliquum ſolum eſt, ut *Ordinis iſtius Claſſici* quem in librorum collocatione obſervandum omninò cenſeo, *tabellam quandam* ſeu *ſynopſim* exhibeam in varia Capita & Titulos pro rerum & argumentorum varietate diſtinctam. Nonnulli hujuſce Artis Doctores, dum facilem, ſimplicemque quam maximè (naturæ quaſi conſentaneam) affectent viam; ob ſectionum, titulorumque paucitatem *perturbata* omnia, *vaga*, *minùſque diſtincta* relinquunt: alii intereà dum artem præcipuè oſtentare, ac *elaboratam quandam Ordinis rationem* inſtituere cogitent, confuſionem illam, quam tollere præ ſe ferunt, nimiâ diviſionum ſubtilitate & multiplicatione pariunt: hæc duo vitia, quantùm potui, vitare ſtudui; collatiſque intèr ſe *haud paucis præſtantiſſimarum Bibliothecarum Catalogis*, quicquid mihi rectè in aliquo poſitum videbatur, tranſtuli ſtatim & decerpſi; quod autem in omnibus deſiderari adhuc putabam, id pro meo ingenio explere, & perficere ſum conatus:

natus :

natus: neque tamen ſtultus adeò ſum laborum meorum æſtimator, ut tam feliciter me omnia putem aſſequutum, ut nullus aliorum in hac causâ ſtudiis, nullus δευτέραις, ut aiunt, Φροντίσι locus ſit relictus; fateor enim hiſce me in literis *parùm verſatum*, *novitiumque* plane eſſe; nihilque in animo habuiſſe antiquius, quàm ut aliis perfectius aliquid, & ad rem noſtram accommodatius excogitandi anſam præberem; quod ſi fuero unquam conſequutus, maximum me laboris mei fructum percepiſſe arbitrabor.

IN ſequenti hacce *Librarii Ordinis* tabellâ *Jus Canonicum* à *Civili*, *Hiſtoriamqne* itidem *ſacram* à *Profanâ* ſecernendam duxi, ut quicquid ad *Theologiam*, *remque* omninò *Eccleſiaſticam* pertineret, perpetuâ ſerie connexum ſub uno aſpectu caderet, unumque Corpus conficeret: *Hiſtoriæ* autem *Sacræ Profanam* proximè ſubjeci, quippè etſi rerum, quas tractent, diverſitate ſatis inter ſe diſtinguantur, ejuſdem tamen quùm generis ſint, haud locorum intervallo ab invicem ſejungi debeant.

SINGULARUM *Nationum Hiſtoriis* ſubjungendos omninò cenſui *Antiquitatum*, *Inſcriptionum*, *Numiſmatum* libros, *vitaſque* Hominum in *unaquâque* illuſtrium; quæ propter argumenti affinitatem ad generalem Regni cujuſvis Hiſtoriam explanandam & perficiendam quam plurimùm valent.

GEOGRAPHIAM, contrà ac plerique ſoleant, ad *finem Hiſtoricæ Claſſis* rejeci, Hiſtoriæ quaſi Appendicem, eique illuſtrandæ, atque animo infigendæ potiſſimùm inſervientem; quam vero ipſam per ſe, niſi *deguſtatâ prius Hiſtoriâ* ſive ſacrâ, ſive profanâ, haud cum voluptate, aut fructu aliquo attingere poſſumus.

DICTIO-

DICTIONARIA & *Lexica* in *ſingulas Facultates*, *ſeu Claſſes*, ad quas pertinent, *ſingula* diſtribui, ut *Lexica Medica in Medicinam*; *Hiſtorica in Hiſtoriam* &c. quod commodius longè, & ad uſum aptius judicavi, quàm ſi tam varii, tamque diverſi prorsùs argumenti libros, qui nihil præter nomen inter ſe commune habeant, in *unum Lexicographorum titulum* omnes conjeciſſem.

GRAMMATICIS & *Linguarum Lexicis extremum* inter literas humaniores *locum* aſſignavi; utpotè quæ non niſi ex priùs editis *Oratorum*, *Poetarum*, &c. libris confecta penitùs & collecta fuerint: nihil enim eſt, quod *Natura* non primum invenerit; *Ars* deindè rei inventæ diſciplinam quandam, regulaſque effinxerit.

SINGULORUM Authorum opera *utcunque varia & Miſcellanea*, in unum collecta, ſimulque edita, nequaquàm ab invicem diſtrahi vellem; omnia verò *præcipuæ* atque *illuſtrioris* alicujus partis (quâ ipſe maximè Author dignoſcitur & celebratur) ſortem & partitionem ſequi debent: ut *Ciceronis opera omnia* in Oratoribus; *Plutarchi* in Biographis annumerentur.

QUÆ vero tam *ſingularis*, tamque *inuſitati* ſint argumenti; quæve tantam *variorum*, *volantiumque*, ut aiunt, tractatuum collectionem & farraginem complectentur, ut in *certam aliquam Claſſem* haud facilè reduci queant; in unum omnia collecta *Claſſem quandam Miſcellaneam* in extremâ Bibliothecæ parte conficiant.

THEO-

THEOLOGIA.

BIBLIA.

Polyglotta. Parteſque Bibliorum polyglottæ.
Hebraica itidem, aliarumque linguar. Orient. ſeparatim.
Græca.
Latina.
In linguas vulgares tranſlata.
Novum Teſtamentum, ejuſque Partes.
Concordantiæ, Lexica, Indices, Phraſes, Sententiæ Biblicæ, &c.

BIBLIORUM EXPLANATORES.

Critici, qui varias lectiones, emendationes, ſeu de Interpretationibus, Interpretibus, & libris Canonicis ſcripſerunt.
Gloſſatores, Scholiaſtæ, Paraphraſtæ, Catenarum effectores.
Commentatores in Utrumque ſimul Teſtamentum
in Vetus ſolum ejuſque partes
in Novum ejuſque partes.
Rabbinorum Commentarii, Quique de rebus Judaicis ſcripſerunt.

PATRES GRÆCI & LATINI.

Patres, Theologique Græci temporis Ordine diſpoſiti; atque Illorum deindè tractatus quorum tempora incerta.
Patres Latini ad finem 12mi ſeculi, quo nata eſt Schola; Scriptoreſque itidèm quorum tempora incerta.
Collectiones, Bibliothecæ, Theſauri, Auctaria, Antiquæ lectiones, Spicilegia, Dogmata, Sententiæ Patrum.

D THEO-

Theologia Scholastica.

Hujus Scriptores temporis ordine dispositi.

Theologia Moralis.

Hujus Scriptores eodem ordine.
Casuum Conscientiæ Scriptores.

Theologia Mystica sive Ascetica.

Qui de praxi virtutum in genere, & totâ vitâ Spirituali scribunt; deinde qui de singulis virtutibus.
Qui variis ætatis gradibus, aut vitæ conditionibus regulas præscribunt; ut Pueris, Adolescentib. &c. Princip. Episcop. Conjugib. Virg. &c.
Qui de cultu Dei & Divinarum Trinitatis Personarum.
Qui de cultu Virginis, Angelorum, Sanctorum.

Theologia Concionatoria.

Qui artem docent, quique materiam subministrant ex Scripturâ, Patribus.
Qui conciones scripserunt per annum totum, ejusve partes, quique miscellaneas ediderunt &c.
Concionatorum Bibliothecæ.

Theologia Polemica.

Adversùs omnes Christi Religionis hostes, Atheos, Infideles.
Adversùs Hæreticos.
Ecclesiæ Romanæ & Orientalis inter se controversiæ:
Romanorum itidem & Reformatorum cujuscunque nominis.
Romanorum inter seipsos.
Reformatorum inter seipsos.

Con-

Concilia, Jus Canonicum & Pontificium.

De Conciliis in genere, eorum formâ, autoritate, omnibusque eò pertinentibus.

Conciliorum Generalium Collectiones.

Concilia Generalia separatim edita ordine Chronologico.

Concilia Nationalia, Provincialia, ordine Regionum & Urbium.

Canonum Collectiones; Corpus Juris Canon; Epistolæ decretales, Bullæ, &c.

Canonistæ, sive Commentarii, tractatusque generales & particulares Juris Canonici, Ordine Chronologico.

De Ecclesiâ, ejusque Hierarchiâ in genere; de potestate Ecclesiast. & Civili; Conciliorum & summi Pontif. autoritate; Sacerdotii & Imperii concordiâ.

De Cardinalibus, Legatis, Episcopis, Abbatibus, Parochis, Canonicis &c. de Beneficiis Ecclesiast. Sanctiones Pragmaticæ; Concordata.

De Clericis Regularibus in genere.

Regulæ, Constitutiones Regularium; Ordinum Monast. Militar. Monial.

De Disciplinâ & Censuris Ecclesiast. Inquisitione, &c.

De Divinis Officiis, & ritibus Ecclesiast. in genere.

Liturgiæ, Officia, & libri rituales Ecclesiarum singular & Ordin. Monast.

Historia Sacra & Ecclesiastica.

Chronologia & Historia Sacra Veteris & Novi Testamenti.

Historiæ Ecclesiasticæ Universalis Scriptores ordine temporis & linguar.

Historiæ Ecclesiarum singularum; Græcæ, Romanæ, &c.

Vitæ & Acta Sanctorum, Martyrum, Pontificum Rom. Cardinalium, virorum & fæminarum pietate præstantium.

Historiæ Clericorum Regularium in genere; deindè singulorum Ordinum Monasticorum & Militarium.

Historiæ & Chronica Monasteriorum, locorum sanctorum, Miraculorum, Reliquiarum & Sacrarum Imaginum.

Hæresiologia.

Bibliothecæ & Catalogi Authorum Ecclesiasticorum.

Geographia Sacra & Ecclesiastica. Notitiæ Episcopatuum, &c.

HISTORIA PROFANA.

De Historiâ conscribendâ & legendâ; de Historicis, &c.

Chronologia & Historia Universalis; Chronica generalia, &c.

Historia Græca Antiqua, Veterumque Monarchiarum; item Antiquitates, Inscriptiones, Numismata Græca.

Historia Romana ab Urbe conditâ ad Imperii translationem; Antiquitates itidem, Inscriptiones, Numismata.

Historia Byzantina ad captam à Turcis Constantinopolim.

Historia Imperii Occidentalis.

Historia Saracenica & Turcica.

Historia Magnæ Britanniæ, & singularum ordine suo Europæ Regionum; item Antiquitates, Inscriptiones, Numismata, Vitæque Hominum in singulis gentib. illustrium.

Historia Miscellanea, Fabulosa, Genealogica, Heraldica.

Hiſtoria literaria; Continens hiſtoriam Academiarum, Typographiæ, Bibliothecarum: vitas, elogia, Epitaphia Virorum dignitate & literis illuſtrium; Bibliothecas Univerſales Authorum; particulares Regionum, Ordinum, Civitatum: librorum Catalogos.

Rerum Aſiaticarum; Africanarum; Americanarum; & variarum Peregrinationum Scriptores: Itineraria Nautica.

Geographi veteres & recentiores, generales & particulares: tabularum Geographicarum & Maritimarum Collectiones. Dictionaria denique & Lexica Hiſtorica, Geographica.

JUS CIVILE.

Jus antiquum Græcum; Romanum; Leges antiquæ; Codex Theodoſianus; Corpus Juris à Juſtiniano Edit; Novellæ Conſtitutiones; Baſilicorum libri, ſeu jus Græc-Rom.

Juris conſultorum Commentarii, ſeu tractatus varii in unum collecti, Concilia, Deciſiones juris.

Tractatus de ſingularibus Juris Titulis; ut de Teſtamentis, Uſurâ, &c.

Juris Gentium Scriptores; Fædera & Pacta Principum; Jus Feudale.

Leges & Conſtitutiones ſingularum Regionum; Angliæ, Galliæ, Italiæ, &c.

Bibliothecæ, Lexica, Indices, Compendia, Repertoria Juris.

PHILOSOPHIA propriè dicta.

Philoſophi antiqui Græci, Latini, Arabes, & in eos Commentarii.

Philoſophiæ generalis Scriptores recentiores.

Tracta-

Tractatus Logici, Ethici, Oeconomici, Politici.
Physici, Metaphysici, Theologia Naturalis, Lexica Philosophica.

MATHEMATICA.

Opera Mathematica generalia Veterum & Recentiorum.
Arithmetica, Algebra, Fluxiones.
Geometria Practica, Speculativa, Trigonometria.
Astronomia, Ephemerides, Calendaria; Gnomonica.
Astrologia; ad quam revocari possint aliæ artes dinatrices.
Optica, Perspectiva.
Musica.
Mechanica, Statica, & de motu Corporum.
Architectura, Pictura, Sculptura, Artesque militaris, Nautica, &c.
Lexica Mathematica, Technica, &c.

HISTORIA NATURALIS.

Qui de Historiâ Naturali Universali scripserunt.
Qui de Homine & Animalibus generatim & speciatim.
Qui de Plantis, Re rusticâ, Hortis, &c.
Qui de Fossilibus, metallis, lapidibus, ignibus subterraneis, balneis & aquis mineralibus.
Qui de Monstris & Prodigiis; hùc forsitan revocandi sunt qui de Spectris & Energumenis.

MEDICINA.

Veteres Medicinæ Principes Græci, Lat. Arab. & in eos Commentarii.

Recentiores, qui totam Medicinam attigerunt, quique de morbis in genere ſcripſerunt; Obſervationes; Conſultationes.

Qui de Morbis Sexûs, ætatis, Gentiſve alicujus propriis, atque de morbis ſingulis ſcripſerunt.

Therapeutici & Pharmaceutici; qui de morborum curatione, & remediis, Venenis, Antidotis & non naturalibus ſcripſerunt.

Chymici.

Anatomici, Chirurgi, qui in genere, deinde qui de ſingulis operationibus.

Lexica Medica; Pharmacopææ, Diſpenſatoria: Hippiatrica, ſeu de Equorum curatione.

LITERÆ HUMANIORES.

Oratores Veteres Græci, Latini, cum Commentariis & Verſionibus: item Proverbia, Phraſes, loci communes, ſententiæ ex eis collectæ; quique artem deinde Rhetoricam tradiderunt.

Oratores recentiores; qui Orationes Encomiaſticas, invectivas, paræneticas, inaugurales, libellos famoſos latinè ſeu linguis vernac. ſcripſerunt.

Poetæ Græci & Lat. Veteres; cum Commentariis & Verſionibus; quique artem Poeticam tradiderunt.

Poetæ recentiores omnium gentium; qui latinè, quique linguis Vulgar. Anglicâ, Gallicâ, Italicâ, &c. ſcripſerunt.

Epiſtolarum Scriptores Veteres & Recent. Græcè; Lat. & in linguis Vernac.

Anti-

Antiquarii, qui de Antiquitatibus in genere ſcripſerunt; Mythologi, &c.

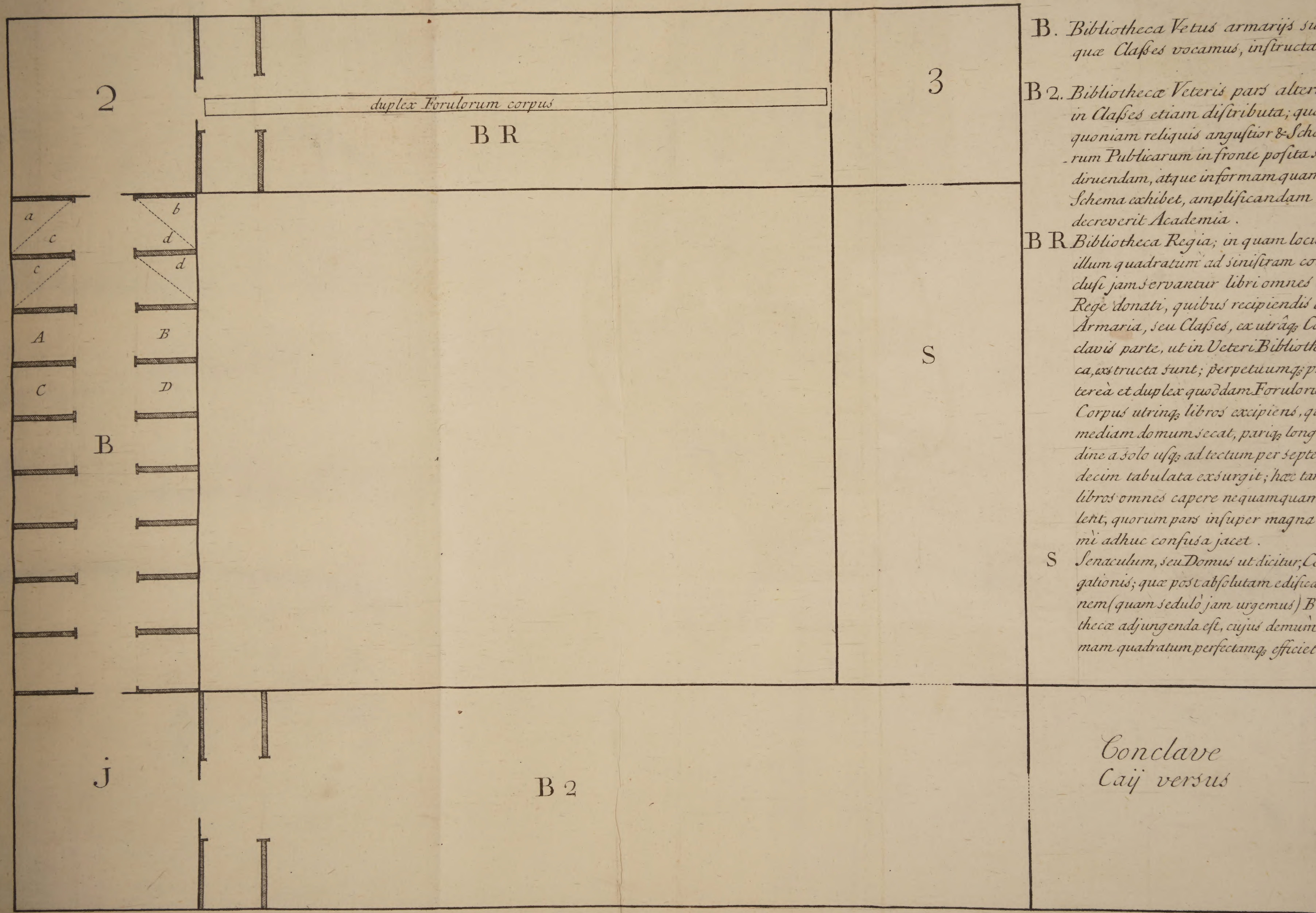
Philologia; operum Philologicorum collectiones; Philologi Veteres; Critici, qui obſervationes, emendationes & varias lectiones ediderunt.

Polymathi, ſeu Polygraphi, qui varia ſcripſerunt ad artes liberales pertinentia.

Grammaticæ, Lexica, Gloſſaria linguarum omnium, Orientalium, Græcæ, Latinæ, Vulgarium: item Lexica Rhetorica, Poetica, & Singulorum Authorum; ut Pindaricum, Ciceronianum, &c.

MISCELLANEA quæ ad certam aliquam Claſſem reduci nequeant.

B. *Bibliotheca Vetus armarijs suis, quæ Classes vocamus, instructa.*

B 2. *Bibliothecæ Veteris pars altera, in Classes etiam distributa; quam, quoniam reliquis angustior & Scholarum Publicarum in fronte posita sit, diruendam, atque in formam quam Schema exhibet, amplificandam decreverit Academia.*

B R *Bibliotheca Regia; in quam locumq; illum quadratum ad sinistram conclusi jam servantur libri omnes a Rege donati, quibus recipiendis octo Armaria, seu Classes, ex utrâq; Conclavis parte, ut in Veteri Bibliotheca, exstructa sunt; perpetuumq; præterea et duplex quoddam Forulorum Corpus utrinq; libros excipiens, quod mediam domum secat, pariq; longitudine a solo usq; ad tectum per septendecim tabulata exsurgit; hæc tamen libros omnes capere nequamquam valent, quorum pars insuper magna humi adhuc confusa jacet.*

S *Senaculum, seu Domus ut dicitur, Congregationis; quæ post absolutam edificationem (quam sedulò jam urgemus) Bibliothecæ adjungenda est, cujus demum formam quadratum perfectamq; efficiet.*